

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

társadalmi és közgazdasági hetilap.

„Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

== Megjelenik minden vasárnap. ==

Előfizetési ár:

Évesz evre 6 kor. fél évre 3 kor. egyes szám 20 fillér.
Utólagos zsetoni pénzek és reklamációk Hirschl N. könyv-
nyomdájába küldendők.

Felelős szerkesztő:

SINKOVICH ELEK

Kiadó: A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.

Keziratok, levelek s egyéb szerkesztésig közlémények a
lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetési díj: 4 hasábos petisor egyszeri hirdetésnél 20 fill.
többesúri hirdetésnél soronként 12 fill.
Nyitlter petisóra 50 fill.

Farsang.

Az öreg tél apó ismét meghozta a maga kedves ajándékát: az örök vidám, örökké mulató Karnevált. Ujra itt van a farsang. Itt van a maga vidámságával, bohóságával, tréfáival, szeretetméltóságával, — üdvözöllek bohó Karnevál, ki eljöttél közibénk újlag és fölszabadítva bennünket a hétköznapi gondok árjától elfelejtetted velünk a farsztó küzdelmeket és vilámságot, örömet, életkedvet öntesz belénk.

Minden földvidult. Az emberek arczán nem a kimerültség, a csüggedés tükröződik vissza, hanem a jó mulatság édes reménye. — A fiatal bakfiféleány, ki a minap kapta az első hosszuruhát, boldog türelmetlenséggel készülődik gyermek álmainak megvalósulására, az első bálra. — Hevesen működő képzelete már előre kiszinezi annak lefolyását. — Szinte látja, mint

fognak a férfiak mind törekedni, hogy vele tánczolhassák a négyest. De ő csak egygyel fog tánczolni egész végig. Az bizonyosan barna lesz és magas. . . . Látja amint hozzásimul, a a mint epedő tekinteteket vet rá, de ő szigoruan fog nézni és nem mosolyog. . . . És ezer, meg ezer szebbnél-szebb kép, álom, remény ébred föl türelmetlen agyában, boldog.

A nagy leány már nem türelmetlen. — Előtte már nem újság a bál. De mégis kíváncsi hogy mint fog mulatni. — Ő már arra is gondol, a mi a bakfiféleány eszébe sem jut, hogy mi lesz ha petrezselymet árul. Az bizony nagy szégyen volna, aztán megszeretné egyszer magát kitánczolni igazán alaposan. No meg arra is gondol, hogy hátha valakinek meg akad rajt a szeme, aztán beszél a mamával. Mert ez a bálozásnak a célja, nem a mulatság, a tánczolás. Legalább a mamák azt hiszik. Persze már elfe-

lejtették, hogy ők is voltak fiatalok, ők is báloztak és hogy őket is első sorban a táncz, a mulatság vonzotta, hogy ők is minden férfiban imádót láttak. Ma már mindegyikben vő-jelöltet látnak. A férfiak, az ifjuság, mosolyogva várják a bált. Már előre nevetnek a a tréfákon, a miket ott elfognak követni, örülnek a kalandoknak, melyekre ott bőven nyílik alkalom. — Mert az álarcosbálban szabadabb a szellem, feszélyeztetlenebb a beszélgetés, mert az álarcz eltakarja az arcot, és nem lehet pirulni, sem bosszankodni. Az ismeretlenek ismerősökké válnak, az ismerősök, ismeretlenekké. — Ott nincs rangkülömbőség, vallási korlátok nem állanak fönn ember és ember között, sem az előítélet nem tartja meg itt hatalmát, mindenki jóbarát, mindenki vidám, mindenki elégedett.

De az a boldogság sem tart örökké. Rövid pár hét az egész és vége mindennek. Egyet alszunk rá és vissza-

TÁRCZA.

Ha meg kell halnom.

Ha meg kell halnom, sors, csak arra kérélek,
Levéhullajtó őszel haljak én meg!
Horvadjak el a hervadó virággal,
Némuljak el, amikor a madárdal. . .
Múlásom légyen egy szép őszi álom.
S egy édes-bus kis költemény: halálom!

Csak egyszer sirjak még a csalóganynyal,
S keblem sajogjon bus, epedő vágygyal.
Büvös fuvalma rózsás kikeletnek,
Ihlesse még egy dalra szívemet meg!
Csak egyszer ringas kéjjel öleden
Te játszai tündér: csásos Szerelem!

S ha majd elzengtem legszebb dalomat
Szélid mosolyu ősz alkonyat,
Szemem to fogd be lágyan, biztatóan . . .
Sugárod legyen a bucsuzatóm!
És sárga lombok lassan hullódgálva
Ringassanak el egy csendes, szép halálbal!

Ugy álmodoztam! . . . És sirom felett
Árva madár daloljon éneket:
Kihűlt fészekről és lombtalan ágról . .

Daloljon egy elveszett ifjuságról,
Mig zengő lelkem bucsuzó szavára
Elszáll a csillagokhoz . . szebb hazába!

S mégsem halok meg én! Mert nem hal meg velem
De él, örökké él: dal, eszme, szerelem!
Szivem porából, melyet szerte hord a szél,
Egy-egy elsirt dalom kihajtvá szárnyra kél
S bezengve erdőt-völgyet szerelemmel!
Föltámadok a nyíló kikelettel!

LINDER LAJOS.

Talány.

Ez a világ nem tudja kitalálni,
Hogy mit tudok két szemembe csodálni.
Nem is tudja azt csupán a szerelmes.
Hogy kedvese szép szemében mit keres.

Mély a tenger kifürkészni nem lehet,
Szép szemekben látom élni kikeletet.
De, hogy mit rejt magában az a mély titok,
Mit csodálok s megfejtani nem tudok.

BÉNI VILMOS.

Az új ruha.

Tegnap déiben a központi pályaudvar körül
kódorogtam egy kolegámmal. A munkás-utca tá-
tájának egy ismerősnek látszó alakot láttunk aki

elmerülve tárgyalt egy hordárral. Kétkedve néztünk feléje s majdnem egyszerre kiáltottunk föl mind a ketten:

— Nini, ez Balázs. . .

Közelebb mentünk és figyelmesebben megnéztük, — csakugyan Balázs volt. Valaha egy iskolába jártunk vele s akkor tanároknak és tanulóknak csak egy véleményünk volt róla: hogy Balázs mint parlamenti vezér, vagy mint miniszterelnök fogja bevégezni a pályáját. Könnyed, geniális és ügyes volt, a professorok nem mondhattak előtte ostobaságot, mert kinevette őket, felső gimnázista korában egyszer politikai czikket írt egy elterjedt napi lapba. A tehetősebb apák (akiknek egytűgy fiaik voltak) bánatosan mondogatták, mikor Balázs csodálatos tehetségeit emlegették előttük:

— A jó Isten is csak igazságtalan, mint az emberek. Egynek mindent megad, a másiktól a legkisebbet is megvonja. . .

Balázs azonban nem lett miniszterelnök, egyetemi korszaka alatt kellemetlen viszonyok közé keveredett s egyszer csak elhallgatott róla mindenki. Mikor a többi kollegái már mind a diplomájuk révén keresték a kenyerüket. Balázs még mindig ötven forintért dolgozott egy híros védők ügyvéd oldalán.

térünk a rendes vágásba. Ujra kezdődnek a hétköznapiak, újra kezdődik a robotolás az elkeseredett küzdelem a létért. Felépítjük újra a levált korlátokat, lenézzük azokat, a kiknek nincsenek őseik, meghunyászkodunk azok előtt, akiknek a neve után több áll, mint a miénk után és nem fogunk kezét azokkal, a kiknek valamelyik ősapja börtönben ült. Huzzuk újra az igát a falat kenyerért, újra eladjuk magunkat, vagy egymást pénzért, kenyerért. — Nevetünk a meleg szobában azokon, akik fáznak, vagy sóvárogva nézzük a hentesnek kirakatait. Mert ilyen a mi köznapi életünk képe, az önzés és az irigység, az uralkodó plánéta azok közt, a kiket Krisztus a szeretetre tanított. De ki gondol ezekre most, farsangkor, a mikor a multság, jókedv, öröm hívogatnak mindenfelől. Örülünk, vigadjunk, mulassunk, emberek! Hiszen farsang van! Éljen a Karnevál.

Az életbiztosítás alapeszméje és célja.

A modern társadalom anyagi nyugonát három nagy hatalom képviseli, a m.: földbirtok, pénz-tőke és munkaerő. Ezek bármelyikén a kulturálisan minden egyes tagja hivata van a népboldogság céljából közreműködni.

E három hatalom összműködése nélkül nemzetgazdasági virágzás lehetetlen. A munka legelőbb tenyészje minden gazdasági létnek és legbiztosabb forrása a gyarapodásnak. A becsületes munkával szerzett vagyon megtartása egyedüli célja a biztosításnak. Ha a biztosításnak egyik osztályát, az életbiztosításnak alapeszméjét kutatjuk, ennek keletkezésének okát legközelebb az élet tartamának bizonytalanságában leljük. Ha csakugyan senki sem látja előre létének végét, egy akkor általánosságban a gazdag sem bizhat haláláig gazdagságában. Számítalan ember virágzó korában egy természetes törvénynek, a halálnak esik áldozatul még mielőtt képesek lettek volna családjuk jövőjét biztosítani. Számítalan pedig rendkívüli események, vagy általános krízisek által megfosztatik azon vagyonról, melyet vagy

örökölt, vagy saját szorgalmas munkája által szerzett és mely családja jövőjének biztosítására volt szánva. Az ilyen sajnos események következtében ezeknek elkerülése végett tehát szükségességből származott az életbiztosítás legegyszerűbb módjára alapeszméje, mely körülbelül a 17 ik század végén Angliában vert legelőbb gyökeret. Lehetetlen volna e lap szék keretében az életbiztosítás egyes mozzanatait felszámolni; csak annak szerény kivonatára vagyunk utalva.

Az angol John Graunt már 1665-ben is iparkodott a népszaporodás és a halálozás között némi összefüggő fontos okozatokat vonni; mi azonban csak 27 évvel később a híres Halley Ódón nevű angol csillagásznak sikerült. Ez utóbbi a tárgyat beható tanulmányozás alá vette, míg egyszerre a világot halálozási tábláival lepte meg. Ezen táblák később nagyon is reformáltak, de később ők képeztek az életbiztosítás tudomány alapját. 1706-ban jött Londonban az első életbiztosító intézet az „Amicable” létre, ezt követte az „Union”, Equitable Society, stb. A 18-ik század végén Anglia már tíz biztosító intézetet birt, melyek száma maiglan már a 200-at túlhaladta. 1880-ban az angol szaklapok kimutatása szerint az ottani életbiztosító intézetek összesen több mint 20 milliárdnyi tőkét biztosítottak.

Angliából csakhamar átszármazott az életbiztosítás eszméje Franciaországba, Németországba és Belgiumba, hol szintén nagy virágzásnak örvend. Később birt csak gyökeret verni Amerikában, Ausztriában, Olaszországban, de legkésőbb hazánkban — Magyarországon. Csak 1887-ben, midőn a biztosítás már mindentű megihonosult, kezdett mindánunk is némi talajra találni. Mai napig haladnak is e téren; ez intézetek is megszaporodtak, melyek módozatait csak később óhajtuk megbeszélni. Vannak jeles intézeink, de mind amellett az életbiztosítás még nem ölt elegendő dimenziókat.

Ezen hátramaradásnak okát a nép jelenében és biztosító intézek magatartásában véljük találni. A magyar nép, mint földművelő, munkás, egészen más gazdasági fogalmakkal bír, mint a földművesdől iparos és gyáros nép Angliában, Belgiumban stb. Míg Németországban a megtakarítás eszméje nagy eredményeket szült mindenkor, addig Magyarországon a népszerű „spórolás”-on nem tudtak túlhaladni. A biztosító intézeteket illeti a főhiba. Ok vannak elsősorban arra hivata, hogy a biztosítás eszméjét népszerűsítsék, hiszen ezt a saját érdekük is kívánja. Ok lánha eszközökkel dolgoznak és ilyenekkel földienknél nem is lehetne elcsúszni. Hazánk anyagi és kulturái gyarapodásának és virágzásának érdekében óhajtuk, hogy a biztosítás mihamarább olyan apostolokra találjon, melyek hazánkat e téren is a külföldhöz hasonlóvá tenni segítsék.

Helyi, vármegyei és vegyes hírek.

— A vármegyei kisdédővő-egylet választmányja f. hó 20-án tartott ülésén a muraszombati óvoda részére évi 400 korona segély összegét szavazott meg.

— A „Muraszombati dal- és zeneegylet” február hó 1-én a Dobrai féle vendéglő

nyugtermében saját céljai javára hangvezenyei egybekötött táncszertelt rendez. melyre ezután hívja meg a t. közönséget. Kölföld meghívok nem küldetnek ezre Músor a következő: 1. Prolog. Eneki: Rastol Tivadar. 2. „Esti csillag” Dr. Horváth Atkoll. Eneki a dalárda. 3. „Trio” Chartes Danca negyedik symphonija. Előadják: zongorán Leitner Sterke urhölgy, hegedőn Neusiedler Miklós és Piatsek István. 4. „Legény bucsu.” Magánjelenet, irta Széchy Ferencz. Előadják: Krompacsy Ede. 5. „Gyöngyvirág” Lengyelke. Szerző Baka Balits Irma. Előadják a zenekar. 6. „Vár és kunyhó.” Melodráma. Eötvös József költeménye; zeneje: Staab Lenárd-tól. Szavalja: Gerencsér Rózika urhölgy, kísérik: zongorán Csizsár János, hegedőn Neusiedler Miklós és Piatsek István. 7. „Népdalok.” Eneki a dalárda. 8. „Tavaszbucsta.” Trio. F. Wohlfahrt. Előadják: zongorán Leitner Sterke urhölgy, hegedőn Neusiedler Miklós, gordonkán Dr. Skriecz Mihály. 9. „Rinaldini.” Rábórtörténet ötszörös gyilkossággal, melyről a holtak is énekelnek, szerzője: Richard Thiele Személyek; Rinaldini isbővezer Mezői László. 10. „Lama, leánya Gerencsér Rózika. Min. m. bandita Piatsek István, Rippó, bandita Katol Tivadar Bruno Rajhael festő. Krompacsy Ede Zongorán kísér: Csizsár János. Belépti díj személyenként 2 korona, a pártoló tagok felét fizetik, felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Kezdeté pont fél 8 órakor.

— **Körmend nagyközség** előjárósága közlése teszi, hogy Körmenden a legközelebbi országos vásár folyó évi február hó 6-án lesz megtartva.

— A **bodóhegyi körjegyző** Lunzer Endre a körzép érdekében nagyobb szabású mozgalmat indított meg hogy az Országos Gazdasági Munkács és Cselédségépítészártdáldos intézményét mindazokkal megismertesse. a kik tagokként beléptének. Elismérésre méltó törekvésének máris szép eredménye van, amennyiben körjegyzőségében hatvanall többen jelentkezték bejárásra.

— A **Muraszombati dal- és zeneegylet** február hó 8-án délután 3 órakor az ev. iskola tantermében tartja meg évi rendes közgyűlését, melyre van szerencsém meghívni a t. tagokat, Metzker Mátyas alelnök.

— **Mayersberg Frida** táncművésznő, a kinek szakavatottságát és buzgalmit közönségünk már jól ismeri, a jövő hónap 6-án ismét városunkba érkezik és tanfolyamot tart.

— **A teli tanfolyamokon** tartott előadások sorrendje a muraszombati tanfolyamok január 26-án d. e. 9 órátkor Junkucz Sándor az állattenyésztésről, d. u. 2 órátkor Galambos Lajos a növénytermelésről; jan. 27-én d. u. 3 órátkor Takáts R. István a mivélésről; jan. 28-án d. e. 11-12-ig és d. u. 1-3-ig Vertes Sándor a gyümölcsfajtenyésztésről, jan. 29-én Junkucz Sándor d. e. 11-ig az állatteggyászatról, d. u. 3 órátkor Krompacsy Ede a méhésztéről, jan. 30-án d. e. 11-12-ig Barna Balázs a növénytermelésről s d. u. 2 órátkor Ulicsny Károly a szőlőszétről. Bodóhegyen a következő előadások lesznek: jan. 26-án Nándor J. a magyarok történetéről, jan. 27-én Lunzer E. mezőrendőri törvényekről, jan. 28-án Boszányi Mihály a növénytermelésről, jan. 29-én d. e. Ulicsny Károly a szőlőszétről, d. u. Faludi János a növénytermelésről, jan. 30-án Ulicsny Károly a szőlőszétről.

Két vagy három év óta nem láttuk s most megrövidve néztük végig. Balázs szánalmas szituációban volt, kopottan, megtépve sutított a horddárral, ozilindere és cipője nagyon rossz napokró beszéltek. Rojtos kézelője kibukkadt piszkos kabátjából. — Balázs egész alakja szinte szemléltetőleg fejezte ki, hogy napok óta nem evett. Közelebb mentünk hozzá és megszólítottuk:

— Szervus öreg, hogy kerültsz ide? . . .

A homloka csucság elpirult és hirtelen lesütötte a szemét.

— Tegnapp érkeztem, dadogta, a holmim kúnn van a pályaudvaron.

Nyilvánvaló hazugság volt ez s mi szánalmasan néztünk végig rajta. Balázs kinosan harapta az ajkát, látszott, hogy szívesen venné, ha a föld jóságosan megnyílnék alatta. . . .

Hivtuk, hogy kísérjen el bennünket s a keresési uton felültünk egy villamos kocsiira. A kocsiiban ült egy fiatal asszony, — a szegény Balázs félénken húzódt meg a legbelső sarokban. Olyan kicsinyre összehuzogodott, mint egy sündisznó, s bátorlalanul tekintett kifelé a kocii zuzmarás ablakán.

A Nemzeti Színháznál leszálltunk s miután a kollegámmal egy egyetértő pillantást váltottunk volna, így szóltam Balázshoz:

Menjünk be valami kávéháza, ott elbeszélgethünk egy fél órácskát. . . .

Meglapulva, ügyetlenül baktattott végig Balázs a fényes, bronzszínű kávéháza, amelynek nagy, világos ablakain át betűzött a téli nap sugar. A kassa cognacos poharai szivárvány fényben csillogtak s vakító sugarak szöktek végig a teáskannák ezüstjén. Egy előkelő és szép volt minden itt — Balázs derengve ült le az egyik asztal mellé, s óvatosan húzta be toprongyos cipőit, nehogy a vendégek meglássák.

A pinczér kissé fitymálva kérte tőle:

— Mit parancsol?

Balázs szemérmesen szót, anélkül, hogy a fehér márvány asztalról föltekintett volna:

— Sziveskedjek egy kávét hozni, egy forró kávét.

A szivem elfacsarodott az ügyefogyott ember láttára és egyszer a vállára tettem a kezem:

— Légy őszinte, te nagy nyomorúságban vagy. Nekünk mindent elbeszélhetsz, hiszen gyerekkori pajtások vagyunk.

Balázs letette a kanalat, könnyei végigfolytak arcán.

— Jé, mondd, tudjátok hát meg. Ot nap óta nem ettem meleg ételt, tíz nap előtt adtam ki a legutolsó husz krajczárt. Azt hiszem, el kell

pusztulnom, . . . egy kutya se néz rám jó szemmel. Nem mehetek emberek közé, nem kérhetek senkitől jókarratot, hiszen ki áll velem szóba, ha ezzel a külsővel fölkeresem. . . . Nem merek a vilamosra ülni, mert az emberek elhúzódnak mellem. . . . Tisztességes kávéháza le sem ülhetek, mert a vendégek kinéznek. . . . Arra sincs erőm, hogy megöljem magam, mert nyomorúságomban még gyáva is vagyok.

Mikor Balázs megitta a kávéját, így szóltunk hozzá:

— Jöjj velünk, majd csinálunk valamit. . .

Bevittük egy borbélyhoz, aki megnyirta, egy fehérműs boltban kemény mellvérű, hóféhér galléros ingeket és kézelőket vásároltunk a számára. A beváto és szabóüzletében pedig huszonné forintért pompás öltözetet vásároltunk. Az emberek nem is tudják, milyen potom árért lehet ruhát szerezni Budapestén A Balázs szökték, huszonné forintot ruhájának melyből gyönyörűen vált ki egy világos nyakkendő a Váci-utóran és az Andrássy-uton sem kell magát szegyelnie.

Válahol egy pár csinos cipőt is vettünk, s Balázs egyszerre fényes gavallér vedlett át a szeméink előtt. Sohasem láttam ilyen csodát: a megörnyedt bátorlalan fű egyszerre kigyenesedett, szeméi csillogni kezdtek, egy finom hajfürű kaczerón omlott le megcs. bomlokán. Balázs rájnyitott egy szivarra s keményen rugó lépésekben kísért bennünket egyé a belváros elegans utcáin.

— Nagyszerű kilátásaim vannak, — mondta

Muraszombat közelében lévő Nemesd
községhez tartozó

Hidvégi korcsma

ítalmérési joggal, gazdasági épületekkel,
nyári kerttel, fedett tekepálya és a vele
egy tagban álló 12 1/2 hold földdel együtt
örök árban eladó.

Venni szándékozők alulírott tulajdo-
nossal bármikor érintkezhetnek.

Kázár Imre,
ven légiós.

2-3

Egy jó házból való fiu

tanoncnak

azonnal felvétetik

HIRSCHL N.

könyvnyomdájába,

Muraszombatban.

LINIMENTUM CAPS. COMP.
A Richter-féle
HORFONG-PAIN-EXPELLER
egy régi kipróbált haszere, a mely már több mint
35 év óta megválasztott vezetőorvosi alkalmazottak
közvetlen tanácsai és ajánlásait követve készült
Littles orvosi leírásának és a Richter-féle
fogószerszámok a „Richter”-fogószerszám és a Richter-féle
fogószerszámok fogószerszámok alkatrészei
súlya: 1. 30 g. 2. 40 g. 3. 50 g. 4. 60 g. 5. 70 g.
Richter F. Ad. és társaság,
Győr, Károlyi utca 22. szám.
Budapesti, Rudolfsd.

A Muraszombati Takarékpénztár részvénytársaság mérleg-számlája

az 1902-ik évről.

Részvénytársaság	V a g y o n		Részvénytársaság	T e h e r			
	korona	fillér		korona	fillér		
5	Pénztár számlán	14006	19	1	Részvénytőke számlán	120000	—
6	Kezeselt kölcsön számlán	802791	85	2	Tartalékalap „	126716.34 K 3092.59 „	129738 93
7	Jelzálog „ „	351218	94	3	Különtartalékalap számlán	54099.76 K ingatlan 44075.— „ kamat 1210.64 „	99385 40
8	Váltók „ „	579048	24	4	Betétek számlán	1478706.15 K 32191.79 „	1510897 94
9	Kezeselt kölcsön kamat számlán	12775	97	9	Kezeselt kölcsön kamat számlán	4388	82
10	Jelzálog „ „ „	9543	05	10	Jelzálog „ „ „	1803	39
11	Váltók „ „ „	1228	49	11	Váltók „ „ „	8712	49
13	Leltár „ „ „	2455	—	20	Kamatadók „ „ „	3219	18
14	Osztrák M. Bank giro „ „ „	224	69	24	Jutalék „ „ „	30	—
15	Pesti hazai első tptár folyó „	19	—	25	Adomány „ „ „	184	—
16	Magyar lesz. Bank „ „	101315	—	22	Nyeremény „ „ „	áthozat 3000.— K	41272 62
17	Ingatlan számlán „ „ „	44075	—				
18	Óvási díj „ „ „	276	86				
31	Ügygondnoki perköltség előleg számlán (Dr. Goszthony ügygondnoknak)	642	93				
36	Zálogjog bekebelezési illeték számlán	11	56				
	Összesen :	1919632	77		Összesen :	1919632	77

Kelt Muraszombat, 1903. január 12-én

Kirbisch Ferencz,
pénztárnok.

Dr. Uy Károly,
igazgató.

Kleinrath József,
könyvelő.